

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)

۱- درستی یا نادرستی موارد زیر را بنویسید.

الف - آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.

ب - موضوع کتاب شاهنامه ابومنصور تاریخ گذشته ایران است که فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده.

پ - کتاب اوستا را برای اجرای مراسم دینی از خط می خوانند تا سرانجام در دوره ساسانی، آن را به نگارش در آورند.

ت - زبان پهلوی، زبان درباری ساسانیان و زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی بود.

۲- کدام شخصیت ایرانی در قرن های اولیه در بازگرداندن اقتدار ایران، اقداماتی کرده بود؟

۳- رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و پنجم چه بود؟

۴- دوره رواج نثر فنی در قرن ... است و نخستین نمونه آن، کتاب ... است.

۵- مکتب ها و سبک های ادبی معمولاً محصول چه عواملی هستند؟ (دو مورد کافی است)

۶- خلبه روح شادی و نشاط و خوش باشی از ویژگی های قلمرو ... سبک شعر خراسانی است.

۷- نوع نثر کدام اثر با دیگر آثار فرق دارد؟

الف - سیاست نامه ب - التفهیم پ - کشف المحجوب ت - تاریخ بهیقی

ب) بخش موسیقایی (۴ نمره)

۸- وسیله ادراک وزن، چیست؟

۹- چه چیزی سبب کشف لحن می شود؟

۱۰- واج های واژه « آبرو » را نشان دهید.

۱۱- مصراع نخست بیت زیر چند «صامت» دارد؟ (ذکر عدد ضروری است)
تاب بقیسه می دهد طره مشک سای تو پرده غنچه می درد خنده دگشای تو

۱۲- برای کاربرد گوناگون (صامت، مصوت) واج «و» دو نمونه بیاورید.

۱۳- واژه «شب افروز» را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه به خط عروضی بنویسید.

۱۴- بیت زیر را تقطیع هجایی و نشانه گذاری کنید.

آینه ات دانی چرا غماز نیست زان که زنگار از رخسار ممتاز نیست

۱۵- آیا می توان دو واژه «خلق و عرق» را قافیه کرد؟ دلیل بیاورید.

۱۶- بیت زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

بنالد یکی که تر از ریح من مبادا سرو افروز گنج من

الف - حروف اصلی قافیه را نشان دهید.

ب - قاعده قافیه را بنویسید.

پ - آیا می توان این بیت را «ذوقافینین» دانست؟ آری خیر

پ) بخش زیبایی شناسی (۴ نمره)

۱۷- در بیت زیر، کدام «واج ها» موجب آفرینش آرایه شدند؟ نام این آرایه را بنویسید.

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست

۱۸- آیا بیت زیر «واژه آرایه» دارد؟ دلیل خود را بنویسید.

چنین است رسم جهان جهان همی راز خویش از تو دارد نهان

۱۹- «سجع ها» را در عبارت های زیر نشان دهید و نوع هر یک را بنویسید.

الف - پادشاهی او راست زبیده، خدایی او راست در خورنده.

ب - در دیده دشمنان خار بود و بر روی دوستان خال.

۱۵

۲۰- کدام یک از ابیات زیر «ترصیع» و کدام «موازنه» دارند؟ دلیل خود را بیان کنید.

- الف - جفا پل بود بر عاشق شکستی وفا گل بود بر دشمن فشاندی
ب - تیر بلای او را جز دل هفت نباشد تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
پ - ما ز دریا میم و دریا می رویم ما ز بالا میم و بالا می رویم

۱۵

۲۱- آیا بیت زیر را می توان «موازنه» دانست؟ دلیل بیاورید.

برگ بی برگی بود ما را نوال مرگ بی مرگی بود ما را حلال

۲

۲۲- جناس ها را در ابیات زیر بیابید و نوع آن ها را بنویسید.

- الف - تمام قصه همین بود راست می گفتمی تو باد بوری و من در مباد سرگردان
ب - بر درخته ام دیده چو باز از طمّ عالم تا دیده من بر رخ زیبای

ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۲۳- سروده زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

ای به ازلی بوده و نابوده ما وی به ابد زنده و فرسوده ما
حلقه زن خانه به دوش توایم چون در تو حلقه به گوش توایم
از پی توست این همه امید و بیم هم تو بیخشی و بخش ای کریم

۱۵

الف - سروده را از دیدگاه فکری بررسی کنید.

۱

ب - در قلمرو زبانی و ادبی برای هر یک نمونه ای بیابید.

۱۵

پ - به دلخواه خود، یکی از مصراع ها را تقطیع هجایی کنید.

۲۴- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید .

بر روزگار خسرو، اندر وقت بوذرجمهر، رسولی آمد از روم . خسرو بنشست چنان که رسم ملوک بود؛
و رسول را بار داد . پیش رسول با وزیر ، بوذرجمهر ، گفت : « ای فلان ، همه چیز در عالم تو دانی ؟ »
بوذرجمهر گفت : « همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده اند . »

الف - به چهار مورد از قلمرو زبانی متن اشاره کنید .

ب - کدام جمله در متن ، امروزه « مثل » شده است ؟

پ - آیا می‌توان متن یاد شده را نمونه‌ای از سبک خراسانی دانست ؟ دلیل بیاورید .

جمع نمره ۲۰

به هنگام سختی مشو نا امید
کز ابرسیه بار آید سبید

(۴)